

Helsinki 6.3.2023

Apteekkialan järjestöt: Apteekkijärjestelmää pitää uudistaa, ei purkaa

Sosiaali- ja terveysministeriön tuore selvitys tarjoaa turvallisen ja hallitun tavan uudistaa ja kehittää apteekkitoimintaa, järjestöt katsovat.

Apteekkialaa edustavat järjestöt PAM, Farmasialiitto ja Apteekkariliitto esittävät yhteisenä näkemyksenään, että apteekkialan uudistukset tulee tehdä maltilla ja kunnioittaen apteekkitoiminnan terveydenhuollollisia tavoitteita. Apteekkialalla ei tule tehdä uutta taksiuudistusta. Apteekkien ammatillisella omistajuudella varmistetaan terveydenhuollon tavoitteiden ensisijaisuus sekä riippumattomuus muista lääkealan toimijoista.

Sosiaali- ja terveysministeriössä valmistellaan useammalle hallituskaudelle ulottuvaa, koko lääkealan arvoketjua kehittävää uudistusta. Tarkoituksena on, että tämä työ jatkuu myös tulevilla vaalikaudella. Tulevan työn tueksi [ministeriö julkaisi 1.2.2023 kattavan selvityksen apteekkijärjestelmän kehittämisestä](#), joka tarjoaa turvallisen ja hallitun tavan uudistaa koko apteekkijärjestelmää.

Järjestöjen yhteinen näkemys on, että kehittämis- ja uudistamistyö tulee toteuttaa vaiheittain ja vaikutuksia seuraten. Näin varmistetaan, että kaikki lääkehuoltoon koskevat esitykset tukevat kokonaisuudistuksen tavoitteiden toteutumista eivätkä vaaranna rationaalisen lääkehoidon toteutumista.

Lääkeasioiden uudistuksen tulee tähdätä järkevään ja vaikuttavaan lääkehoitoon siten, että muutosten vaikutukset asiakkaisiin huomioidaan kattavasti. Nämä tavoitteet edellyttävät:

1. Kattavaa apteekkien lähipalveluverkostoa, jossa rationaalisen lääkehoidon tavoitteita voidaan toteuttaa
2. Riittävää määrää osaavaa apteekkihenkilöstöä
3. Lainsäädäntöä, joka ohjaa toteuttamaan rationaalisen lääkehoidon tavoitteita
4. Apteekkien toiminnallisten ja taloudellisten edellytysten varmistamista, jotta rationaalisen lääkehoidon tavoitteet voivat toteutua täysimääräisesti.

Sosiaali- ja terveysministeriön tuore selvitys huomioi nämä lähtökohdat, arvioi apteekkijärjestelmän nykytilaa ja ehdottaa jatkotoimenpiteitä seuraaville hallituskausille. Myös lääke-alan turvallisuus- ja kehittämiskeskus [Fimea on tuonut esiin 21.2.2023 näkemyksiään apteekkitoiminnan sääntelystä](#).

Apteekit ovat jo nyt ylivoimaisesti käytetyin terveyspalvelu ja suurin osa suomalaisista asuu kunnissa, joissa on vähintään yksi apteekki. Apteekit ovat luontainen osa uusien hyvinvointialueiden palveluverkostoa, joiden osaamista on mahdollista hyödyntää nykyistä enemmän. Suomalainen ammattiapteekki, joka on sekä toiminnallisesti että taloudellisesti riippumaton lääketeollisuudesta ja lääketukuista, on saavuttanut suomalaisten luottamuksen.

Apteekkariliitto, Farmasialiitto ja Palvelualojen ammattiliitto PAM esittävät seuraavia periaatteita ja toimenpiteitä apteekkijärjestelmän kehittämiseksi vaalikaudella 2023-2027:

- *Apteekkitoimintaa tulee ohjata ensisijaisesti terveydenhuollon tavoitteista käsin. Apteekkien tulee olla jatkossakin lääketeollisuudesta ja lääketukuista riippumattomia ja niiden toiminnan viranomaisille ja kansalaisille läpinäkyvä.*
- *Apteekkijärjestelmää kehitetään ammatilliseen yrittäjyyteen perustuvana kokonaisuutena.*
- *Apteekit kytketään vahvasti osaksi sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujärjestelmää.*

- *Lähipalveluverkoston toimintaedellytykset turvataan, jotta lääkkeiden ja lääkeneuvonnan saatavuus ja apteekkipalveluiden saavutettavuus voidaan taata koko maassa.*
- *Verkkoapteekkitoimintaa kehitetään osana maankattavaa lähiapteekkien verkostoa.*
- *Toteutetaan apteekkilouden rakenteellinen uudistus, joka pohjaa lääkkeiden samanhintaisuuden varmistavaan lääketaksaan sekä apteekkien välisiä kokoeroja tasaavaan apteekkiveroon.*

Lisätietoja: puheenjohtaja Annika Rönni-Sällinen, Palvelualojen ammattiliitto PAM, p. 050 378 0270, puheenjohtaja Maija Pirttijärvi, p. 040 778 4313, Suomen Farmasialiitto ja puheenjohtaja Risto Kanerva, Suomen Apteekkariliitto, p. 050 576 4333